

Noty biograficzne osób odznaczonych KWiS – Toruń 14 maja 2016 r.

Roman Bäcker, ur. 13.12.1955 r.

Będąc pracownikiem naukowym Instytutu Nauk Społecznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu aktywnie zaangażował się w działalność opozycyjną. W okresie stanu wojennego i przez następne lata zajmował się kolportażem pozaoficjalnych czasopism i książek na terenie UMK. W marcu 1983 r. brał udział w akcji rozklejania ulotek zapowiadających czwartą i ostatnią audycję Radia „Solidarność” w Toruniu. Przed świętami 1 i 3 maja 1984 r. został aresztowany na 48 godzin w ramach akcji prewencyjnej SB, poprzedzającej państwowe uroczystości pierwszomajowe. Był sygnatariuszem Deklaracji Społecznego Stowarzyszenia Obrony Praw Człowieka, wydanej dnia 24 listopada 1984 r. W latach 1987-1988 był redaktorem pisma „Chrześcijański Ruch Społeczny”, drukowanego w wydawnictwie „Kwadrat”. Od 1988 r. ściśle współpracował z Niezależnym Zrzeszeniem Studentów służąc im radą i pomocą. W 1989 r. wszedł w skład Komitetu Obywatelskiego NZSS „Solidarność” w Toruniu, którego najważniejszym celem była organizacja kampanii wyborczej kandydatów „Solidarności” do Sejmu w wyborach dnia 4 czerwca 1989 r. Przez cały okres prowadzonej działalności opozycyjnej był inwigilowany przez SB.

Robert Erdmann, ur. 29.03.1967 r.

Od 1987 r. był aktywnym członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zaangażował się w tworzenie tzw. drugiego NZS. Został członkiem Komitetu Założycielskiego, następnie członkiem Zarządu. Był organizatorem i uczestnikiem nielegalnego wiecu studenckiego na terenie UMK, który odbył się dnia 10 maja 1988 r., podczas którego ogłoszono decyzję o reaktywowaniu NZS. W związku z prowadzoną działalnością opozycyjną był inwigilowany przez SB w Toruniu oraz zastrzeżono mu możliwość wyjazdów zagranicznych na okres 2 lat.

Jarosław Garbowski, ur. 21.01.1961 r.

Będąc studentem Wydziału Fizyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu aktywnie zaangażował się w działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Był członkiem Komitetu Założycielskiego, następnie został wybrany w skład Tymczasowego Zarządu Uczelnianego, a od 21 lutego 1989 r. został członkiem Prezydium Zarządu NZS. Dnia 10 maja 1988 r., jako czołowy działacz NZS współprowadził nielegalną manifestację, podczas której przyjęta została rezolucja solidaryzująca się ze strajkującymi robotnikami Gdańska i Nowej Huty. W czerwcu 1988 r. uczestniczył w akcji zbierania podpisów pod listem skierowanym do Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącym protestu przeciwko ustaleniu nowej ordynacji wyborczej. Był także współtwórcą wiecu zorganizowanego w centrum Torunia w dniu 20 stycznia 1989 r., podczas którego uczestnicy domagali się legalizacji NZS. Ponadto przywoził do Torunia wydawnictwa bezdebitowe i prowadził kolportaż tych materiałów na terenie miasta. Z powodu prowadzonej działalności, w latach 1987-1989 był inwigilowany przez SB.

Mieczysław Gliński, ur. 16.01.1961 r.

Będąc studentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu zaangażował się w działalność Niezależnego Zrzeszenia Studentów UMK. Po wprowadzeniu stanu wojennego wszedł w skład podziemnego Zarządu Uczelnianego NZS. Zajmował się kolportażem nielegalnych wydawnictw na terenie UMK. Z powodu aktywności opozycyjnej był inwigilowany przez SB w latach 1982-1985. Ponadto w okresie od 3 czerwca 1983 do 30 maja 1985 r. zastrzeżono mu możliwość wyjazdów zagranicznych.

o. Paweł Gużyński, ur. 21.06.1968 r.

W 1988 r. będąc pracownikiem Zakładów Włókien Chemicznych „Elana” włączył się w działalność toruńskiego oddziału Ruchu „Wolność i Pokój”. Zajmował się kolportażem ulotek i wydawnictw podziemnych. W dniu 30 listopada 1988 r. został zatrzymany przez SB za przenoszenie nielegalnych wydawnictw w celu ich rozpowszechniania. Sprawę skierowano do Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Torunia. Dnia 2 grudnia 1988 r. został zwolniony i ukarany grzywną przez Kolegium ds. Wykroczeń za wykroczenie z art. 52 a § 1 pkt 1 kodeksu wykroczeń. Dnia 17 marca 1989 r. brał udział w akcji sprzedaży wydawnictw podziemnych. W dalszym ciągu angażował się w działalność podziemną poprzez kolportaż wydawnictw oraz szkolenie osób ubiegających się o zastępczą służbę wojskową. Odmówił zastępczej służby wojskowej na warunkach zaproponowanych przez władzę.

Andrzej Janusz Korpusiński, ur. 11.05.1961 r.

Fotograf zatrudniony w latach 1982-1990 w zakładach fotograficznych w Toruniu. W 1982 r. uczestniczył w akcji przewożenia powielaczy nielegalnie przejętych ze Szpitala Miejskiego w Toruniu, zorganizowanej przez działaczy podziemnej „Solidarności” prowadzących druk i kolportaż nielegalnych wydawnictw. W dniu 15 października 1982 r. został zatrzymany i przesłuchany przez Prokuraturę Rejonową w Toruniu, a następnie w okresie od 16 października do 3 grudnia 1982 r. tymczasowo aresztowany i osadzony kolejno w Areszcie Śledczym w Wąbrzeźnie i Zakładzie Karnym w Inowrocławiu. W przedmiotowej sprawie zarzucono Panu Andrzejowi Korpusińskiemu na podstawie dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym oraz kodeksu karnego, że w okresie od sierpnia 1982 r. do 8 października 1982 r. w Toruniu pomagał członkom NSZZ „Solidarność” w kontynuowaniu ich działalności związkowej i utrudniał postępowanie karne prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Toruniu, przewożąc własnym samochodem i ukrywając nielegalnie zdobyte powielacze, farbę drukarską i papier mających służyć do produkowania wydawnictw sygnowanych przez podziemną „Solidarność”. Zwolnienie z aresztu oraz umorzenie śledztwa przeciwko ww. nastąpiło z powodu złego stanu zdrowia. W 1988 r. sporządzał klisze drukarskie dla redakcji Toruńskiego Informatora Solidarności. Był także redaktorem technicznym wydawanego od maja 1989 r. pisma NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych „Rzeczychłopska”.

Sławomir Krotoszyński, ur. 29.05.1960 r.

Od 1981 r. był członkiem Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zajmował się kolportażem ulotek i wydawnictw niezależnych na terenie domów studenckich. Po wprowadzeniu stanu wojennego został dwukrotnie zatrzymany na 48 godzin. Brał udział w wywożeniu z siedziby NZS materiałów poligraficznych i ich ukrywaniu przed toruńską Służbą Bezpieczeństwa. W związku z prowadzoną działalnością był inwigilowany przez SB w latach 1982-1985. W latach 1983-1985 zastrzeżono mu również możliwość wyjazdów za granicę.

Rafał Zyndram Maszkowski, ur. 08.06.1967 r.

Działacz opozycji demokratycznej w latach 1987-1989. Jako student Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu współpracował z podziemnym wydawnictwem „Kwadrat” oraz Radiem „Solidarność” w Toruniu. W latach 1988-1989 współtworzył podziemne struktury Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Toruniu. Był członkiem Komitetu Założycielskiego oraz wiceprzewodniczącym Tymczasowego Zarządu Uczelnianego NZS, a także przedstawicielem studentów UMK w Krajowej Komisji Koordynacyjnej NZS. Współorganizował strajki studenckie oraz wiece protestacyjne, demonstracje i happeningi. Uczestniczył m.in. w akcjach poparcia dla osób strajkujących w 1988 r. oraz podejmował działania na rzecz rejestracji NZS, zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym i reformy szkolenia wojskowego studentów. Kolportował ulotki, niezależną

prasę oraz wydawnictwa bezdebitowe. Z powodu działalności opozycyjnej był kilkakrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany w Toruniu, Szczecinie oraz Warszawie, a także ukarany grzywną przez Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Torunia. W latach 1988-1990 był inwigilowany przez SB oraz zastrzeżono mu również możliwość wyjazdów za granicę.

Honorata Muszyńska-Puzio, ur. 09.11.1959 r.

Działaczka Niezależnego Zrzeszenia Studentów w Toruniu od 1981 r. Wchodziła w skład Zarządu Wydziałowego NZS Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W 1981 r. aktywnie uczestniczyła w strajkach studenckich, była przewodniczącą Komitetu Strajkowego w Domu Studenckim nr 1 oraz Domu Studenckim nr 6. W stanie wojennym współpracowała z czołowymi działaczami podziemnych struktur NZS. Uczestniczyła w akcji zapalania świeczek w dniu 13 kwietnia 1982 r. w ramach comiesięcznych akcji protestacyjnych organizowanych przez opozycję demokratyczną, za co została zatrzymana na 48 godzin. Wchodziła także w skład grupy osób kolportujących wśród studentów nielegalne ulotki, „Pismo Akademickie” oraz inne wydawnictwa podziemne. Powyższa działalność była powodem przeprowadzenia rewizji u wyżej wymienionej w dniu 8 listopada 1982 r. w ramach akcji prewencyjnej SB. W 1983 r. brała udział w niezależnych inicjatywach studenckich w czasie wyborów do senatu UMK, w wyniku których w jego składzie znaleźli się działacze NZS.

Maria Skrzypek, ur. 04.07.1935 r.

Lekarz w Szpitalu Miejskim w Toruniu. W latach 80-tych była aktywną działaczką opozycji niepodległościowej oraz organizacji mających na celu obronę praw człowieka w Toruniu. Od października 1980 r. należała do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”. W latach 1984-1987 była czołową działaczką Społecznego Stowarzyszenia Obrony Praw Człowieka przekształconego w 1985 r. w Obywatelski Ruch na Rzecz Obrony Praw Człowieka. W okresie stanu wojennego zajmowała się kolportażem ulotek i prasy podziemnej. Dnia 6 czerwca 1984 r. funkcjonariusze SB dokonali przeszukania w miejscu zamieszkania, w domku letniskowym i w miejscach pracy państwa Marii i Mariana Skrzypków, podczas którego zarekwirowano nielegalne czasopisma i literaturę o treści antypaństwowej. Obydwoje przesłuchiwano i zatrzymano na 48 godz. w areszcie śledczym w Wąbrzeźnie. W listopadzie 1985 r. Maria Skrzypek była sygnatariuszką listu Obywatelskiego Ruchu na Rzecz Obrony Praw Człowieka do Przewodniczącego Rady Państwa gen. Wojciecha Jaruzelskiego oraz marszałka Sejmu, w którym żądano zwolnienia więźniów politycznych, uchylenia przepisów karnych ograniczających wolność sumienia i wyznania oraz wskazano represje stosowane wobec środowisk uczelnianych w Toruniu. W związku z prowadzoną działalnością opozycyjną była inwigilowana przez SB w latach 1984-1987.

Remigiusz Stasiak, ur. 16.09.1958 r.

Od 1982 r. jako pracownik Zakładów Włókien Chemicznych „Elana” w Toruniu zajmował się kolportażem podziemnej prasy i wydawnictw w miejscu pracy. W 1984 r. był współpracownikiem Radia „Solidarność” w Toruniu. W latach 1986 -1989 współpracował z „Toruńskim Informatorem Solidarności” oraz przygotowywał fotoskład w podziemnym wydawnictwie „Kwadrat”. Pozostawał w zainteresowaniu służby bezpieczeństwa z uwagi na wykonywanie dokumentacji fotograficznej podziemnych akcji „Solidarności”, pielgrzymek na Jasną Górę i na grób ks. Jerzego Popiełuszki, pobytów Jana Pawła II w Polsce, represji SB, a także procesów, mszy i akcji patriotycznych.

Józef Wierniewski, ur. 09.03.1947 r.

Był toruńskim nauczycielem, ściśle współpracującym ze środowiskiem opozycyjnym. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaniechał prowadzonej działalności. W roku 1982 był inicjatorem i realizatorem pomysłu składania w symbolicznych miejscach Torunia przy okazji święta Wszystkich Świętych wieńców i szarf upamiętniających ofiary stanu wojennego. Niniejsza akcja była powtarzana

aż do roku 1985. Ponadto udostępniał swoje zabudowania mieszkalne na potrzeby druku podziemnego wydawnictwa „Kwadrat”. Współorganizował sieci kolportażu ulotek w środowisku toruńskich nauczycieli. W 1988 r. był jednym z twórców sekcji miejskiej i regionalnej pracowników oświaty NSZZ „Solidarność”.